

років технічна ефективність протруйників проти хвороб листя була не достовірною оскільки спостерігався низький їх розвиток. Ефективність дії проти борошнистої роси у фазі весняного кущення становила 100 %, проти септоріозу листя – 33,3–50,0 %. У фазі молочно-воскової стиглості ураженість колосся твердою сажкою у контрольному варіанті сягала 60 %, майже всі протруйники мали 100 % технічну ефективність проти хвороби, лише на протруйнику Вітавак 200 ФФ відмічено ураження до 5 %. Найбільшу ефективність проти хвороб мали протруйники Ранкона I-Мікс, Ламардор 400 FS, Юнта Квадро FS та Селест Топ 321,5 FS.

Протруювання насіння дозволило зберегти урожай на рівні 0,19–0,33 т/га. Найбільший рі-

вень урожайності – 5,48 т/га одержано у варіанті із застосуванням Юнта Квадро. При аналізі отриманого зерна найбільші показники якості (вміст білка – 12,9–13,1 %, показник седиментації 65–69 мл, вміст сирової клейковини – 27,2–27,7 %) відмічено у варіантах Селест Топ, Ламардор і Ранкона I-Мікс.

Протруйники Ранкона I-Мікс, Максим Форте 050 FS, Ламардор 400 FS, Юнта Квадро 373,4 FS і Селест Топ мають 100 % технічну ефективність проти твердої сажки. Найвищий урожай отримано у варіанті Юнта Квадро (1,5 л/т), приріст до контролю становив 0,33 т/га. Найбільші показники якості зерна визначені у варіантах Селест Топ, Ламардор та Ранкона I-Мікс.

УДК 581.1

Кабар А. М.², кандидат біол. наук, доцент, директор ботанічного саду

Лихолат Ю. В.², доктор біол. наук, професор, завідувач кафедри фізіології та інтродукції рослин

Лихолат Т. Ю.², кандидат біол. наук, доцент кафедри клінічної лабораторної діагностики

Григорюк І. П.¹, доктор біол. наук, професор, член-кореспондент НАН України

¹Національний університет біоресурсів і природокористування України

²Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара

E-mail: Lykholat2006@ukr.net

ПОКАЗНИКИ ІНТРОДУКЦІЇ ТАКСОНІВ РОДУ *PERSICA* MILL. В УМОВАХ СТЕПУ УКРАЇНИ

В умовах України однією з найбільш скороплідних високоврожайних плодкових культур є персик. Регулярне вживання в їжу плодів цієї культури забезпечує людський організм іонами калію та фосфору, що покращує пам'ять, зміцнює судини головного мозку та сприяє зниженню нервового напруження. Вміст солей заліза та калію та наявність у плодах комплексу вітамінів груп А, В, С, Е, Н, РР сприяє підвищенню працездатності всього організму. Крім того, наявність клітковини нормалізує діяльність травної системи.

Нами проводиться комплексне вивчення біологічних особливостей персика для впровадження у виробництво якісно нових високопродуктивних його форм та сортів з метою успішного вирощування цієї культури у степовій зоні України. Одна із головних задач отримання сортів персику *Persicavulgaris* Mill., які характеризуються комплексною стійкістю до умов зростання та характеризуються високими смаковими якостями. Проте, отримані шляхом міжсорткової гібридизації високопродуктивні, з гарними смаковими якостями сорти є менш стійкими в умовах півночі України.

Об'єктами досліджень були гібридогенні форми персику, що зростали на колекційній ділянці ботанічного саду ДНУ. Проведене вивчення

активності ферментів антиоксидантної системи (СОД, пероксидаза, каталаза) інтродукованих таксонів роду *Persica* Mill. Наявність ферментних систем, що нейтралізують вільні радикали, обумовлюють стійкість рослин до умов довкілля. Важливе місце серед ферментів-антиоксидантів займає супероксиддисмутаза, яка забезпечує обрив ланцюгів вільнорадикальних реакцій в клітині та здійснює рекомбінацію радикалів O_2^- з утворенням пероксиду водню та триплетного оксигену. Встановлено, що рослини досліджених гібридних форм F_2 характеризуються різним ступенем показників активності окисно-відновних ферментів та їх динаміки.

Можна припустити, що дане явище пов'язане з утворенням нових форм внаслідок гібридизації у F_2 , коли гібридні форми за своїми якостями можуть сильно відрізнятися одна від одної. Тому активність ферментів антиоксидантної системи змінювалась по-різному, як у бік зростання, так і гальмування, в порівнянні з відповідними еталонними показниками. Таким чином, серед отриманих гібридів є форми як стійкі до умов інтродукції, так і не достатньо стійкі. Це дає можливість рекомендувати сорти з високою стійкістю до природних умов для більш широкого впровадження у сучасне плідництво.